

ویژگی‌ها و خصوصیت پست مدرنیسم

دکتر جواد شریف زاده^۱، سعدی علیزده^۲

۱- استادیار گروه معماری دانشکده فنی مهندسی دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه Jshn_1@hotmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه saadi.alizadeh2000@gmail.com

چکیده

در حقیقت هدف از عصر روشنگری و مدرنیته حاصل از آن، این بود که تمامی افراد مختلف و پراکنده جهان، پدیده‌ها و امور را به شیوه‌ای واحد ببینند و درک کنند یعنی شیوه عقلانی. این تفکر در اواخر قرن نوزده توسط فیلسوف آلمانی نیچه زیر سؤال برده شد. وی مشکل بزرگ بشریت را مدرنیته می‌داند و معتقد است عقل خلاقیت زندگی را از بین می‌برد. نیچه احساس را بیش از عقل باور داشت. از سوی دیگر علم مدرن که حاصل عقلانیت و از پایه‌های اصلی مدرنیسم می‌باشد نیز مورد نقد پست مدرنیسم قرار گرفت. البته باید توجه داشت که پست مدرن‌ها ابزار جایگزینی برای عقل معرفی نمی‌کنند. از نظر آن‌ها جایگزین مطمئنی وجود ندارد و فقط باید متوجه ایرادات و لغزش‌ها بود. پست مدرنیسم ضد جنبش فکری رنسانس، ضد عصر روشنفکری و خردگرایی متعاقب آن و ضد هرگونه ایدئولوژی و فراروایت است. ایدئولوژی نظامی ارزش گراست و هر ایدئولوژی مقابل خودش را نفی می‌کند. ایدئولوژی در تضاد است و تقابل را مطرح می‌کند. مدرنیسم عصر ایدئولوژی آفرین است و پست مدرنیسم عصر پایان ایدئولوژی و پایان فراروایت هاست.

واژه‌های کلیدی: مدرن، پست مدرنیسم، پست مدرنیسم و جامعه‌شناسی

۱- مقدمه

تحولات رخ داده در حوزه معماری طی سه دهه پایانی قرن گذشته در غرب باعث متزلزل ساختن ارکان تنها سبک فراگیر و جهانی. در بخش عمده‌ای از قرن بیستم یعنی معماری مدرن گردید. این تحولات ریشه در تغییرات بنیادی فکری و اجتماعی و دگرگونی نگرش نسبت به خود و جهان پیرامون در غرب داشته است. تغییرات ذکر شده با انتقادات نیچه از مدرنیته از اواخر قرن نوزده در آلمان آغاز؛ و توسط اندیشمندانی همچون فروید، هایدگر، دریدا، دلوز، لیوتارد و دیگران مورد بسط و شرح قرار گرفت.

اگر فلسفه روح زمان و معماری کالبد زمان است، با عوض شدن روح زمان کالبد زمان هم عوض می‌شود. دوره مدرن که تصور می‌شد برای همیشه ادامه خواهد یافت، به سرعت جزئی از گذشته می‌گردد و مرحله صنعتی جای